

Monumentnummer*: 508471

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 11 februari 1998
Kadaster deel/nr 82644/42

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Den Helder	Den Helder	Noord-Holland

Locatienaam	Locatieomschrijving
Den Helder	Willemsoord, Weststraat, Rijkswerf Willemsoord

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Den Helder	D			6277

*Omschrijving***

Inleiding

Stenen DROOGDOK, genaamd dok I of oude dok, ontworpen door Jan Blanken Jansz. en aangelegd tussen 1812 en medio 1822. Het dok is gesitueerd op de middenas van het complex Rijkswerf Willemsoord, die de werf in een noordelijke en zuidelijke helft scheidt. Het stoommachinegebouw (object J, gebouw 47) dat ten westen van het dok ligt, leverde de energie voor het droogpompen van het dok. Het dok kon worden afgesloten door een drijvende deur (bateau-porte) die inmiddels is vervangen. Tot het dok behoren ook twee richtlatten.

N.B. Het oude dok kon ondanks lekkages tot 1849 in gebruik worden gehouden, maar toen was de situatie zo verslechterd dat leegpompen onmogelijk was geworden. In de periode van 1859 tot eind 1860 werd het dok herbouwd. Uit de bestekken blijkt dat in het oude, een nieuw en dus kleiner droogdok werd gebouwd (zie "Opgave van de voornaamste werken van 1854 af", waarin onder andere: "Perceel nr.9: aanbesteding twee percelen metselsteen voor herbouw oude dok (aanbesteding 17-3-1859). Bestek nr.10: gedeeltelijk inwendig afbreken van het oude dok en het daarbinnen bouwen van een nieuw droogdok ... (aanbesteding 17-3-1859). Bestek nr. 15: aanbesteding vijf percelen metselsteen bestemd voor de herbouw van het oude dok (aanbesteding 5-10-1859)".

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Droogdok met een langgerekt oost-west gericht grondplan, waarvan de korte westzijde is afgerond en de oostzijde afgeronde hoeken heeft aan weerszijden van de dokingang. Het dok is gesitueerd op de oost-west gerichte midden-as, die de werf in twee gelijke helften deelt. De lengte van het oude dok is circa 85 meter, de breedte circa 25 meter (ter hoogte van het maaiveld), de diepte boven de blokken was in oorsprong ongeveer 4 meter. De breedte van het dok neemt van maaiveld- tot dokvloerniveau trapsgewijs af. De kademuren en stootranden van de banketten zijn van hardsteen vervaardigd, de overige delen van de dokmuren zijn gemetseld. De glijgoten zijn eveneens van hardsteen. De fundering van de dokvloer bestaat uit een houten paalfundering waarop een houten rooster werd aangebracht.

In de zuidelijke dokmuur, bij de ingang van het dok, geeft een hardstenen steen met de tekst "VOLZEE" de waterhoogte bij volzee aan.

Tot het dok behoren ook twee ijzeren richtlatten die op de wal staan in de lengte-as van het dok. Ze staan enkele meters uit elkaar, in een loodrechte lijn (ter dokking van een schip).

Waardering

Het dok is van algemeen belang als historisch functioneel hoofdonderdeel van het complex Rijkswerf Willemsoord. Daarnaast is het object van algemeen belang uit cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en constructief oogpunt als gaaf bewaard gebleven en zeldzaam voorbeeld van een in de 19de eeuw gebouwd droogdok.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterweg, werf en haven

Functie

Droogdok

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument